Obuvník/obuvnice pro gumárenskou výrobu (kód: 32-013-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Obuvník pro gumárenskou výrobu
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technické dokumentaci pro gumárenskou obuvnickou výrobu	3
Posuzování kvality gumárenských obuvnických materiálů, polotovarů a obuvi	3
Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu pryžové obuvi	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů, zařízení a linek pro výrobu pryžové obuvi	3
Příprava gumárenských směsí	3
Obsluha linek pro výrobu pryžové obuvi	3
Obsluha obuvnických a gumárenských strojů	3
Lisování pryžové obuvi	3
Vulkanizace pryžových komponentů a obuvi ve vulkanizačním kotli	3
Úprava a dokončování pryžové obuvi	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technické dokumentaci pro gumárenskou obuvnickou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat se základní technickou dokumentací, provést její rozbor ve vztahu k předloženému gumárenskému obuvnickému výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit na základě technické dokumentace složení předloženého gumárenského vzorku obuvi, pojmenovat jednotlivé dílce, součásti a komponenty	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace stroje, na kterých bude konkrétní gumárenský obuvnický výrobek zhotovován	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyhledat v souboru technických norem pro obuvnický průmysl technické normy vztahující se k předložené dokumentaci obuvnického výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality gumárenských obuvnických materiálů, polotovarů a obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit kvalitu předložených gumárenských obuvnických materiálů, vyhodnotit případné vady a stanovit jejich další použití s ohledem na kvalitu výsledného gumárenského obuvnického výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Posoudit kvalitu předložených gumárenských obuvnických polotovarů, v případě zjištěných nedostatků rozhodnout o jejich dalším použití	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit kvalitu hotového gumárenského obuvnického výrobku, definovat případné nedostatky a navrhnout způsob jejich opravy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu pryžové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit postup práce a určit technologické podmínky pro zhotovení stanoveného vzoru pryžové obuvi s pomocí výrobní dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout na základě technické dokumentace a předloženého dílenského vzorku pryžové obuvi sestavu strojního vybavení a zařízení pro zhotovení stanoveného vzoru pryžové obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit z předložených kaučukových a pryžových vzorků vhodný materiál pro zhotovení stanoveného vzoru pryžové obuvi, volbu zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů, zařízení a linek pro výrobu pryžové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stroj a zařízení pro vykonání stanovené pracovní operace při výrobě pryžové obuvi, nastavit potřebné parametry, provést kontrolu funkčnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést základní údržbu, čištění a mazání stanoveného gumárenského obuvnického stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava gumárenských směsí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat suroviny pro přípravu konkrétní gumárenské směsi	Ústní ověření
b) Sestavit na základě technické dokumentace technologický postup míchání konkrétní gumárenské směsi, vysvětlit a popsat jednotlivé pracovní operace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha linek pro výrobu pryžové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkci a účel výrobní linky pro výrobu celopryžové lepené zavalované obuvi	Ústní ověření
b) Vyjmenovat a popsat pracovní operace vykonávané na lince pro výrobu celopryžové, zavalované obuvi při jejich reálném provádění ve výrobním provozu	Ústní ověření
c) Určit parametry (teplota, tlak, čas) pro stanovený technologický proces výroby pryžové obuvi (modelová situace)	Praktické předvedení
d) Popsat a předvést stanovenou pracovní operaci při výrobě celopryžové obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha obuvnických a gumárenských strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit technologický postup při výrobě pryžové obuvi na zadaném technologickém zařízení pro výrobu gumárenského obuvnického výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat parametry a seřízení lisu pro lisování pryžové a gumotextilní obuvi podle výrobní dokumentace	Ústní ověření
c) Předvést vytipovanou pracovní operaci při výrobě gumárenského obuvnického výrobku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Lisování pryžové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologický postup při lisování pryžové obuvi na plimsolkovém lisu	Ústní ověření
b) Vykonat pracovní operaci nalisování spodkových gumárenských obuvnických dílců a součástí na svršek obuvi, zkontrolovat kvalitu provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit zadané hodnoty (teplota, tlak, čas) při lisování pryžové obuvi	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vulkanizace pryžových komponentů a obuvi ve vulkanizačním kotli

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkci a složení vulkanizačního kotle v gumárenské obuvnické výrobě	Ústní ověření
b) Vysvětlit princip a technologii vulkanizace pryžových komponentů a obuvi	Ústní ověření
c) Stanovit nastavení hodnot pro vulkanizační proces při výrobě pryžových komponentů obuvi s využitím výrobní dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava a dokončování pryžové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat pracovní operace pro úpravu a dokončování pryžové obuvi daného výrobního způsobu	Ústní ověření
b) Provést určenou pracovní operaci při výrobě pryžové obuvi v dokončovacím úseku, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/obuvnik-pro-gumarenskou-v#zdravotni-zpusobilost).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku gumárenské obuvnické výroby.
Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném procesu gumárenské obuvnické výroby. Při ověřování kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, k dodržování pracovních postupů, ke správné volbě technologie, ke kvalitě provedení operací a výrobků a ke správné obsluze strojů, zařízení a nářadí. Při ústním projevu je třeba sledovat používání odborné terminologie a využívání teoretických znalostí pro řešení praktických úkolů.

Aby se zamezilo finančním ztrátám, je žádoucí, aby uchazeč v odborných kompetencích **Obsluha linek pro výrobu pryžové obuvi**, **Obsluha obuvnických a gumárenských strojů**, **Lisování pryžové obuvi** a **Vulkanizace pryžových komponentů a obuvi ve vulkanizačním kotli** při ověřování kritérií hodnocení vykonával prakticky ty operace, které nezpůsobí finanční ztráty, nebo vykoná některé pracovní úkony pod dohledem řádné obsluhy nebo zkoušejícího, případně provede danou pracovní operaci v součinnosti s pracovníkem obsluhující stroj jako simulaci.
Autorizovaná osoba předloží uchazeči k posouzení u odborných kompetencí **Orientace v normách a v technické dokumentaci pro gumárenskou obuvnickou výrobu**, pro kritéria hodnocení a), b), c); **Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu pryžové obuvi** pro kritérium hodnocení b), gumárenský obuvnický vzorek v počtu jeden půlpár, typ vzorku bude záviset na zaměření konkrétní gumárenské obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba předloží uchazeči k posouzení u odborných kompetencí **Posuzování kvality gumárenských obuvnických materiálů, polotovarů a obuvi** pro kritérium hodnocení a) gumárenské obuvnické materiály v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů, pro kritérium hodnocení b) gumárenské obuvnické polotovary v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů, pro kritérium hodnocení c) hotový gumárenský obuvnický výrobek v počtu minimálně 1 pár – maximálně 3 páry; **Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu pryžové obuvi** pro kritérium hodnocení c) gumárenský obuvnický materiál v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů; druh gumárenských vzorků a obuvi bude záviset na zaměření konkrétní gumárenské obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.
Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů, zařízení a linek pro výrobu pryžové obuvi** pro kritéria hodnocení a), b) jeden gumárenský obuvnický stroj. Typ stroje bude záviset na zaměření konkrétní gumárenské obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Příprava gumárenských směsí** pro kritéria hodnocení a), b) typ gumárenské směsi podle zaměření konkrétní gumárenské obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Obsluha linek pro výrobu pryžové obuvi**, pro kritérium hodnocení c) technologii gumárenské obuvnické výroby podle zaměření konkrétní gumárenské výroby v místě konání zkoušky a připraví jednu modelovou situaci.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Obsluha obuvnických a gumárenských strojů** pro kritérium hodnocení a) technologické zařízení pro výrobu pryžové obuvi, pro kritérium hodnocení c) určí 1 pracovní operaci

používanou při výrobě gumárenského obuvnického výrobku. Volba a zadání bude záviset na zaměření konkrétní gumárenské výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Úprava a dokončování pryžové obuvi** pro kritérium hodnocení a) vyjmenovat minimálně 5 pracovních operací pro úpravu a dokončování pryžové obuvi, pro kritérium hodnocení b) zadá vykonat 1 konkrétní pracovní operaci v dokončovacím úseku ve výrobě pryžové obuvi, typ gumárenského obuvnického výrobku bude záviset na zaměření konkrétní gumárenské obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba zadá u odborných kompetencí **Obsluha linek pro výrobu pryžové obuvi**, krit d); **Obsluha obuvnických a gumárenských strojů** pro kritérium hodnocení c); **Lisování pryžové obuvi** pro kritérium hodnocení b); **Úprava a dokončování pryžové obuvi** pro kritérium hodnocení b), vykonat pracovní činnosti minimálně na 1 páru gumárenských obuvnických výrobků – maximálně na 3 párech gumárenských obuvnických výrobků, typ výrobků bude záviset na zaměření konkrétní gumárenské obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Uchazeč si zajistí pracovní oděv a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém bude zkouška probíhat.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na obuvnickou nebo kožedělnou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti gumárenské obuvnické výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zpracování usní, plastů a pryže a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti gumárenské obuvnické výroby.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na gumárenskou obuvnickou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti gumárenské obuvnické výroby.
d) Profesní kvalifikace 32-013-H Obuvník/obuvnice pro gumárenskou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti gumárenské obuvnické výroby.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Dílna pro výrobu gumárenských obuvnických výrobků umožňující ověření všech odborných kompetencí, s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům, vybavená následujícím základním výrobním zařízením, nářadím, materiály a polotovary pro zhotovení gumárenských obuvnických výrobků:

- Gumárenská linka pro výrobu pryžové obuvi
- Vulkanizační zařízení
- Stroje pro výrobu gumárenských obuvnických výrobků (vysekávací stroj, plimsolkový lis, lis pro výrobu gumotextilní obuvi, stroj pro ořezávání okrajů pryžové obuvi, pracovní stůl)
- Zařízení (zařízení pro míchání gumárenských směsí, nazouvací nožky v počtu minimálně 1 pár, maximálně 3 páry, ocelová kopyta v počtu minimálně 1 pár - maximálně 3 páry)
- Nářadí (zavalovací váleček, kladívko, štětec)
- Materiály a polotovary: faksinky – kaučukové dílce (z přírodního kaučuku, nebo chloroprenového kaučuku, nebo butadyenstyrenového kaučuku), pryžové desky, pryžové podešve, podpatky, podšívky, textilní svršky, vkládací stélky v počtu minimálně 1 pár – maximálně 3 páry
- Rozpracované pryžové a gumotextilní obuvnické výrobky v počtu minimálně 1 pár – maximálně 3 páry od každého
- Hotová pryžová a gumotextilní obuv v počtu minimálně 1 pár – maximálně 3 páry od každého
- Vzorek gumárenského obuvnického výrobku (pryžová obuv nebo gumotextilní obuv) v počtu 1 půlpár
- Vzorky gumárenských materiálů a polotovarů v počtu minimálně 5 kusů nebo párů – maximálně 7 kusů nebo párů od každého
- Výrobní receptury pro míchání gumárenských směsí, bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace), bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Soubor technických norem pro obuvnický průmysl
- Místnost pro provedení ústní části zkoušky vybavená PC

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín
ORTO plus, s. r. o, Zlín.
Academic School, Střední škola, s. r. o., Zlín